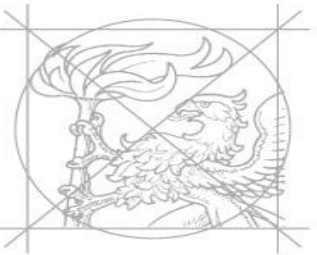

„BEVKOM”

Nemzetközi tanulmányok és Politikatudományok BA képzések

A tömeg reprezentációja

4. lecke

Tanulási útmutató

- Lecke hossza: **8** dia
- Tartalom:
 - korai elképzelések a tömegről
 - a mai tömeg
 - flash mob
 - smart mob
- Áttekintésre szánt javasolt minimum időtartam: 15 perc
- Tanulásra szánt javasolt minimum időtartam: 2 óra
- A tananyag elsajátítását név- és fogalomtár segíti, emellett feladattár és önellenőrző kérdések egészítik ki ezt a leckét. Az óravázlat rámutat az előadáson elhangzott további témákra.
- A feladattár elsajátítására szánt javasolt minimum időtartam: **1** óra

Korai elképzelések a tömegről

A tömeg problémája (tömeglélektan)

- A szakirodalom Gustave Le Bon és José Ortega y Gasset munkássága alapján hivatkozik a tömeg „problémájára”.
- Kiindulópont:
- Az olvasás elterjedésével/a szavazati jog kiterjesztésével (XIX. sz. közepe) jelenik meg a tömeg:
 - másképp viselkedik mint az egyén
 - értelmiség féli a kultúra feletti dominanciájának megszűnését

Az alapvető elgondolás az volt, hogy ha egyenként végiggondol az ember valamit, akkor elhatározásra jut, de ha ezt többen teszik, akkor irracionális, műveletlen, alapvetően eredménytelen végtermék születik

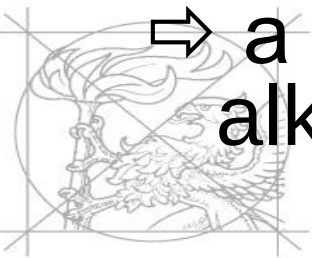

Ezt *gondolták* a tömegről a korabeli szociológiai, pszichológiai, filozófiai elméletekben

Eredménye:

- ⇒ a kultúra értékei *devalválódnak*
- ⇒ a kultúra teremtoi pedig egyre érthetetlenebb műveket alkotnak, hogy a tömeg ne is értse azokat

Gustave Le Bon (1841–1931)

- Az egyének és a tömeg pszichikumát hasonlította össze, majd ennek a társadalmi viselkedésre, a politikai cselekvésre vonatkozó hatásait vizsgálta.
- Úgy vélte a társadalmi cselekvéseket örökérvényű általános törvények irányítják, amelyek nem a ráción, hanem olyan lélektani mechanizmusokon alapulnak, mint pl. az ismétlés.

A tömeg pszichológiai jegyei:

- szellemi egység
- dogmatizmus
- türelmetlenség
- felelőtlenség
- érzelmi irányítottság
- sematikus eszmék logikátlansága

- a tömegbe kerülő kulturált és racionális ember barbárrá válik
- a tömegben az ember elveszíti egyéniségét, automatikusan cselekvő tömegemberré válik
- a társadalomnak két csoportja van: vezéregyéniségek és tömeg
- a tömeget az értékes tulajdonságokkal rendelkező egyének tudják **befolyásolni**

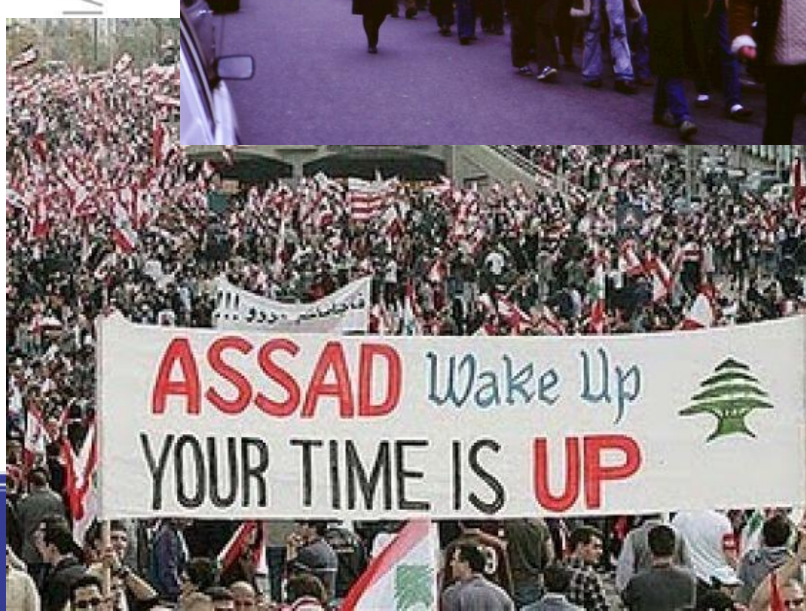
Politikára vonatkozó konklúzió

1. a politikai berendezkedésnek a racionális kisebbség uralmát kell biztosítania – (a parlamentáris demokrácia bírálata, mivel azon a téveszmén alapul, hogy többek bölcsebben tudnak dönteni, mint a kevesek)
2. a parlamenti gyűlés a tömeg jegyeit viseli:
primitív szellemiségű, érzelmileg befolyásolt, vezéregyéniségek irányítása alatt áll

A mai tömeg

Eltelt több évtized a tömeglélektan megjelenése óta

A közösségi média ereje

- A korai XX. századi nőmozgalmaktól napjainkig áttekintve a tömeget, tömeges megmozdulásokat feltűnik, hogy megnövekedett a közösségi média szervező ereje.
- Howard Rheingold 2002-ben megjelent könyvében ír először a modern kommunikációs technológia által szerveződött tömegről.

Flash mob

- Villámcsődület
 - Jellemzői: kommunikációs technológiák által szervezett, rövid időtartamú, általában közös (mozgásos) akció végrehajtását célozza.

Smart mob

- Okos tömeg
 - Jellemzői: kommunikációs technológiák által szervezett, hosszabb, akár több napos/hetes/hónapos újra és újra kezdődő megmozdulások, amelyeknek igen gyakran politikai céljaik vannak (ld. [arab tavasz](#))

**JELEN TANANYAG A SZEGEDI
TUDOMÁNYEGYETEMEN KÉSZÜLT
AZ EURÓPAI UNIÓ
TÁMOGATÁSÁVAL. PROJEKT
AZONOSÍTÓ: EFOP-3.4.3-16-2016-
00014**

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE